

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ»

Ольга Крюкова

викладач

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

kryukovaolga803@gmail.com

Активне запровадження технологій дистанційного навчання до навчального процесу є перспективним та надзвичайно актуальним напрямком розбудови сучасної вищої освіти за умов карантину, а також інтегрування до європейської, світової освіти. До проблем дистанційного навчання прикута увага багатьох вітчизняних науковців (В. Биков, Р. Гуревич, К. Корсак, В. Кухаренко, Л. Лещенко, М. Михальченко, В. Олійник, П. Таланчук, О. Третяк).

Дистанційне навчання визначається дослідниками як взаємодія педагога та студентів між собою на відстані, яка висвітлює всі притаманні навчальному процесу компоненти (мета, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання) [1, с. 13].

До перспектив та переваг при застосуванні саме дистанційної форми навчання можна віднести наступні [2, с. 30]:

- загальнодоступність (студенти мають абсолютно рівні можливості щодо одержання освіти, в незалежності від місць проживання, стану здоров'я, матеріальної забезпеченості тощо);
- відсутність потреби у відвідуванні лекцій, практичних, семінарів тощо у фізичному плані (студенти мають можливість навчатися у зручний час, місці, темпі, мають нерегламентований відрізок часу для освоєння знань тощо);
- мобільність (студент має потенційну можливість використовувати широкий спектр джерел навчальної інформації (електронних бібліотек, банків даних, баз знань тощо);
- демократизування зв'язку «викладач – студент»;
- об'єктивність;
- застосування провідних освітніх технологій (використання інноваційних досягнень інформаційно-телекомунікаційних технологій, що паралельно із процесом основного навчання даватиме змогу навчатися і роботі з ними);
- індивідуалізування процесу навчання;
- гнучке консультування;
- сприяє само організуванню студентів, позитивно впливаючи на нього, нарощуючи його творчий, інтелектуальний потенціал, прийняття відповідальних рішень тощо;
- інтегрування (експорт/імпорт новітніх світових досягнень в сфері надання освітніх послуг);
- розширення, оновлення ролі викладача, який зобов'язаний координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалюватися, розвивати власні курси, підвищувати рівень творчої активності та кваліфікацію, слідкувати за нововведеннями, інноваціями тощо.

За формою дистанційне навчання може бути синхронним, асинхронним або змішаним [2, с. 31]. Синхронне навчання – це такий метод навчання, у якому спілкування між викладачем та студентом відбувається у реальному часі. Наприклад, це може бути лекція, вебінар, онлайн-тренінг з використанням Zoom, Google Meet або інших платформ чи месенджерів. При цьому, на відміну від традиційного навчання, викладач не завжди може здійснити контроль за самостійністю виконання завдань, та не завжди має можливість оцінити реакцію студентів. Асинхронне навчання – це метод дистанційного навчання, під час якого викладач і студент не зустрічаються й безпосередньо не контактують. Студенти самостійно обирають час і місце занять. При асинхронному навчанні можуть використовуватися відео лекції, електронні курси, завдання і тести на он-

лайн платформах, та інше. Змішані системи – це системи, які застосовують одночасно елементи синхронних і асинхронних систем.

Метою даної статті є аналіз досвіду, який отримано автором під час проведення навчальних дистанційних занять з дисципліни «Академічне письмо англійською мовою» зі студентами-бакалаврами в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті в умовах асинхронного режиму.

Дистанційне навчання в асинхронному форматі передбачає створення особливих умов, які забезпечуються єдністю трьох взаємозумовлених інтегрованих факторів: технологічного, педагогічного, організаційного. Це потребує використання інформаційного освітнього середовища, зокрема, різних он-лайн платформ. Для організації навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті в умовах світової пандемії активно використовується популярна в освітньому середовищі вищої школи не лише України, а й світу, платформа електронного навчання – Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), що у дослівному перекладі означає «модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище» [3, с. 7]. Ця платформа спрямована на організацію взаємодії між викладачем і студентом у межах дистанційних курсів.

Зупинимося на аспектах та особливостях, що виникають при дистанційному вивченні академічного письма англійською мовою.

Мета викладання цієї навчальної дисципліни спрямована на формування та розвиток англомовної комунікативної компетенції як сукупності знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективну писемну комунікацію англійською мовою у науково-дослідній діяльності бакалаврів, а також ознайомлення здобувачів вищої освіти із теоретичними основами створення академічних письмових текстів та їх практичне відпрацювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати основні жанри писемного академічного дискурсу; основні терміни, структурно-композиційні, мовні, комунікативно-риторичні особливості різножанрових текстів англомовного академічного дискурсу; граматичні структури, необхідні для іншомовного реферування та анотування професійної літератури, правила англійського синтаксису, мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного писемного спілкування. Здобувач вищої освіти повинен ефективно використовувати англійську мову для здобуття і передавання фахової інформації; самостійно працювати зі спеціальною англомовною літературою, критично мислити, аналізувати і синтезувати, оцінювати здобуту інформацію; продукувати і правильно оформлювати різножанрові наукові тексти англійською мовою (офіційні листи, резюме, есе, тощо) відповідно до сучасних вимог; демонструвати високу культуру англомовного академічного письма.

Для реалізації мети даного курсу в умовах асинхронного дистанційного навчання був розроблений електронний курс на платформі Moodle з навчально-методичним забезпеченням. Специфіка дистанційної форми навчання впливає на відбір та структурування змісту поданої інформації. Підготовлені та викладені на он-лайн платформі навчально-методичні матеріали мають бути доступними, зрозумілими, компактними, сприяти мотивованому їх освоєнню студентами. Постають питання щодо способу організації учбового процесу в мережі, структуруванню змісту дисципліни, методів, організаційних форм та засобів навчання, які стануть ефективними для використання в дистанційному навчанні цього курсу. Розв'язання всіх цих питань уможливує забезпечення якісного формування високої професійної компетентності здобувачів вищої освіти.

Навчаючи студентів сучасній англійській мові як засобу писемної комунікації для академічних цілей, формуючи відповідні навички, потрібно надати практику у цій діяльності для кожного учасника курсу. На нашу думку, дистанційна форма навчання вирішує цю проблему, тому що кожен студент за своїм комп'ютером змушений

виконувати усі завдання, вибираючи свій темп, час з урахуванням своїх здібностей і можливостей.

Безумовно, навчально-методичне забезпечення вивчення курсу «Академічне письмо англійською мовою» в умовах дистанційної форми навчання має свою специфіку та певні особливості.

Навчальний процес за даною навчальною дисципліною був організований згідно з такими складовими як:

- організаційно-підготовча стадія: реєстрація студентів на даний курс із зазначенням їх імен, адресу електронної пошти, телефонів, що є важливим моментом для викладача дистанційного курсу, так як забезпечує налагодження зворотного зв'язку; знайомство студентів з програмою курсу та вимогами викладача до вивчення навчальної дисципліни;

- основна стадія включає вивчення теоретичного матеріалу, виконання практичних, контрольних завдань та тестів по поточній темі дисципліни;

- заключна стадія – підсумкова оцінка повноти засвоєння всього матеріалу, що охоплює весь курс.

Для реалізації успішності навчання використовувались такі форми навчального процесу як практичні заняття, домашні завдання, тестування, індивідуальна робота студентів, консультації тощо.

Для ефективного проведення практичного заняття у кожному модулі крім питань для розгляду та вивчення надається теоретичний матеріал для опрацювання студентами, який може бути прикріплений у текстовому файлі, або надається посилання на веб сайти, де інформація подається у формі підручника чи відео-лекції. Тренування практичних навичок письма здійснюється при виконанні різноманітних практичних завдань, розроблених викладачем та за допомогою інтернет ресурсів, на які даються посилання у кожному модулі.

На протязі усього навчального процесу проводились консультації, як індивідуальні, так і групові. Для проведення консультацій в асинхронному режимі використовувались такі технології, як чат і форум, де студенти також могли практикувати навички письма.

Контроль знань та вмінь студентів здійснювався за допомогою тестів та написання різних типів академічних текстів. Тестування є одним із основних компонентів дистанційного навчання, яке здійснюється у режимі реального часу. Налаштування тестування в системі Moodle організовані логічно та є доволі гнучкими. Студенти одразу ж бачать на персональній сторінці результат своєї роботи і оцінку викладача.

Основні форми тестових завдань, які ми використовували у даному дистанційному курсі це:

1. Завдання з вибором однієї або декілька правильних відповідей з наданого списку. Такий тип завдання найчастіше використовувався для перевірки знань з багатьох тем даної навчальної дисципліни. Наприклад, «The Use of Logical Connectors», «Paragraphs and Paragraph Division», «Latin Expressions» та інші.

2. Завдання на встановлення відповідності, де відповідь на кожне підзапитання має бути вибрана із заданого списку можливих відповідностей. Наприклад, контроль знань тем «English Academic Genres» та «English Academic Vocabulary» виконувався за допомогою такого типу тестів.

3. Завдання відкритої форми. Воно дозволяє відповідь одним або кількома словами (фразою або реченням), які оцінюються шляхом порівняння з відповідними зразками, які можуть містити символи підстановки. Наприклад, працюючи над темою «Political Correctness» студенти надавали політично коректний відповідник до того чи іншого терміну.

4. Есе. Дозволяє відповіді з декількох речень або абзаців. Результати оцінюються викладачем вручну. Письмова робота студента супроводжується коментарем від викладача. Оскільки написання різних типів текстів академічного жанру складає основну частину змісту викладання навчальної дисципліни «Академічне письмо», ця форма

завдання використовувалась найчастіше. Так, перевірка навичок письма з тем «Summary Writing», «Formal Letter Writing», «Writing a Curriculum Vitae (CV)», «For-and-Against Essay», «Opinion Essays», «Essays Providing Solutions to Problems» здійснювалась за допомогою цієї форми.

Такі завдання використовувались для проміжного тестування, яке необхідно для виявлення руху студента від колишнього до нового рівня володіння матеріалом, для виявлення прогресу та прогалин в його учбовій діяльності.

На заключному етапі знань вивчення дисципліни проводиться написання модульної контрольної роботи, результати якої, надають конкретну інформацію щодо досягнень студента з усього циклу знань за даною навчальною дисципліною.

Он-лайн платформа Moodle також надає можливість оцінити виконану роботу за весь період навчання з допомогою портфоліо, яке створюється в системі. У портфоліо розміщуються звіти про всі зроблені роботи, про отримані оцінки, а також про повідомлення в чатах і на форумах.

Зазначимо, що застосування інформаційно-комунікаційних технологій, а саме віртуальної платформи Moodle, дає змогу використовувати навчальні завдання, розроблені на принципах інтерактивності, проблемності, самооцінювання, що має суттєвий вплив на розвиток професійних та особистісних якостей майбутніх фахівців. Такий підхід дозволяє виховувати у студентів самостійне вибудовування власної стратегії у освоєнні певної навчальної дисципліни і освітньої діяльності у закладі вищої освіти; також створює умови для доступу до навчальних занять у будь-який час та формує навички тайм-менеджменту. Викладач при цьому має можливість дистанційно спостерігати за роботою кожного студента, надавати консультаційну допомогу. При цьому у викладача має бути високий рівень психолого-педагогічних знань у роботі в он-лайн просторі, високий рівень інформаційної культури, що в свою чергу, впливає на якість професійної підготовки майбутніх фахівців. Таким чином, он-лайн платформа Moodle дозволяє реалізовувати дидактичні принципи активності, наочності, свідомості, доступності та індивідуалізації.

Отже, досвід викладання навчальної дисципліни «Академічне письмо англійською мовою» у асинхронному режимі доводить, що для ефективної організації навчального процесу у дистанційному навчанні необхідно забезпечити електронний курс необхідним навчально-методичними ресурсом: базовими теоретичним матеріалом для ознайомлення і методично грамотного розроблення практичних завдань, що направлені на осмислення, розуміння нового матеріалу, закріплення і контролю.

Використовуючи платформу Moodle, викладач отримує у своє розпорядження сучасний потужний ресурс для презентування матеріалу, контролю і оцінюванню результатів діяльності студентів.

Література:

1. Биков В.Ю., Кухаренко В.М., Сиротенко Н.Г. та ін. Технологія створення дистанційного курсу: навч. посіб., К. : Міленіум, 2008. 324 с.
2. Прибилова В. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. Вип. 4. 2017. С. 27–36. URL: <https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8791>
3. Кирьякова А.В., Ольховая Т.А., Михайлова Н.В., Запорожко В.В. Интернет-технологии на базе LMS Moodle в компетентностно-ориентированном образовании: учебно-методическое пособие. Оренбург: ОГУ, 2011. 116 с. URL: http://www.osu.ru/docs/fpkp/kiryakova_internet_technologies.pdf